

## STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú kritické zahraničné investície

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/868>

Materiál v pripomienkovom konaní do 16.01.2023

### Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom hospodárstva na základe § 68 ods. 1 zákona č. 497/2022 Z. z. o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

**Cieľom a obsahom materiálu je najmä:**

Obsah návrhu nariadenia sa z veľkej časti zhoduje s návrhom nariadenia predloženým vládou Slovenskej republiky pri schvaľovaní zákona o preverovaní zahraničných investícií. K zmenám došlo najmä v snahe: 1. vyhnúť sa neprimerane širokému rozpätiu kritických zahraničných investícií. Z tohto dôvodu boli z okruhu kritických zahraničných investícií odstránené napr. tie zahraničné investície, ktoré sa týkajú cieľovej osoby, ktorá má prístup k citlivým informáciám o kritickej infraštruktúre alebo osobným údajom, 2. zvýšiť adresnosť návrhu nariadenia. Z tohto dôvodu bola z okruhu kritických zahraničných investícií odstránená napr. zahraničná investícia týkajúca sa cieľovej osoby, ktorá je prevádzkovateľom základnej služby podľa § 3 písm. l) zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a 3. zohľadniť ostatné legislatívne zmeny v oblasti médií, t. j. prijatie zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) a zákona č. 265/2022 Z. z. o vydavateľoch publikácií a o registroch v oblasti médií a audiovizíe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách). Z uvedeného dôvodu boli preformulované relevantné písmená § 1 návrhu nariadenia, týkajúce sa kritických zahraničných investícií v oblasti médií.

Návrh nariadenia má nadobudnúť účinnosť dňa 01.03.2023

### Postoj RÚZ k materiálu

Zákon o preverovaní zahraničných investícií zakazuje uskutočnenie kritických zahraničných investícií bez ich predchádzajúceho preverenia. Vymedzenie kritických zahraničných investícií však zákon o preverovaní zahraničných investícií ponecháva na nariadenie vlády. RÚZ k materiálu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

### Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

#### 1. Zásadná pripomienka k § 1 písm. b) návrhu nariadenia

V § 1 písm. b) návrhu nariadenia navrhujeme vypustiť slová „hospodársku činnosť“ a navrhujeme nasledovné znenie písm. b): „b) vykonáva výrobu, výskum, vývoj alebo údržbu vojenskej technológie alebo vojenského materiálu,4)“.

**Odôvodnenie:**

V zmysle § 1 písm. b) návrhu nariadenia sa za kritickú zahraničnú investíciu považuje aj zahraničná investícia, ak cieľová osoba vykonáva hospodársku činnosť v oblasti výroby, výskumu, vývoja alebo údržby vojenskej technológie alebo vojenského materiálu. V návrhu nariadenia sa však nenachádza definícia pojmu „hospodárska činnosť“, rovnako tento pojem nie je definovaný ani v zákone č. 497/2022 Z. z. o preverovaní zahraničných investícií (ďalej len „zákon o preverovaní zahraničných investícií“), na základe ktorého sa ustanovuje návrh nariadenia. Z uvedeného pojmu nie je jasné, akou činnosťou sa rozumie hospodárska činnosť, teda či sa jedná o hlavnú ekonomickú činnosť podľa NACE kódu cieľového subjektu alebo podnikateľskú činnosť zapísanú v ORSR cieľového subjektu. Tento pojem je preto nejasný, neurčitý, vágny a pre adresátov právnej normy vyvolávajúci právnu neistotu. Na základe vyššie uvedeného navrhujeme vypustenie tohto pojmu.

#### 2. Zásadná pripomienka k § 1 písm. c) návrhu nariadenia

V zmysle § 1 písm. c) návrhu nariadenia sa za kritickú zahraničnú investíciu považuje aj zahraničná investícia, ak cieľová osoba je subjektom hospodárskej mobilizácie. Definíciu cieľovej osoby, tak ako je uvedené v § 1 písm. c)

návrhu nariadenia považujeme za neprimerane extenzívnu vzhľadom k značnému počtu týchto subjektov. Navrhujeme preto, aby sa za kritickú zahraničnú investíciu považovala zahraničná investícia, ktorej cieľová osoba je subjektom hospodárskej mobilizácie, a ktorá zároveň spĺňa aj ďalšie ekonomické kritériá, napríklad ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka subjektu spĺňa aspoň dve z týchto troch kritérií: 1. má viac ako 250 zamestnancov, 2. celková suma majetku presiahla 20 mil. eur alebo 3. čistý obrat presiahol 40 mil. eur. Takýmto spôsobom je definovaná aj cieľová osoba v písm. g) návrhu nariadenia – poskytovateľ digitálnej služby, ktorým sa v zmysle § 3 písm. o) zákona č. 69/2018 Z.z. o kybernetickej bezpečnosti rozumie právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá poskytuje digitálnu službu a zároveň zamestnáva aspoň 50 zamestnancov a má ročný obrat alebo celkovú ročnú bilanciu viac ako 10 000 000 eur.

Alternatívne navrhujeme, aby sa za kritickú zahraničnú investíciu považovala tá zahraničná investícia, ktorej cieľová osoba je subjektom hospodárskej mobilizácie a zároveň sa jeho činnosť, na základe ktorej bol ústredným orgánom štátnej správy určený ako subjekt hospodárskej mobilizácie považuje za činnosť, pri ktorej možno odôvodnene predpokladať, že bude predstavovať zvýšené riziko negatívneho vplyvu na bezpečnosť alebo poriadok SR, tak ako pri týchto kritických zahraničných investíciách predpokladá § 3 zákona o preverovaní zahraničných investícií.

Nemôžeme ako zástupcovia podnikateľskej sféry súhlasiť s návrhom písm. c) tak ako bol predložený do MPK a zastávame názor, že povinné preverovanie každej takejto cieľovej osoby bude predstavovať neprimeranú administratívnu, ako aj finančnú záťaž tak pre subjekty, ktoré síce sú určené ako subjekty hospodárskej mobilizácie, avšak ich činnosti, ktoré vykonávajú nemusia predstavovať zvýšené riziko negatívneho vplyvu na bezpečnosť alebo poriadok SR, ako aj pre samotné MHSR či konzultujúce orgány v rámci preverovania.

### 3. Zásadná pripomienka k § 1 písm. d) návrhu nariadenia

V § 1 písm. d) návrhu nariadenia navrhujeme vypustiť slová „alebo údržbu“.

#### Odôvodnenie:

V zmysle § 1 písm. d) návrhu nariadenia sa za kritickú zahraničnú investíciu považuje aj zahraničná investícia, ak cieľová osoba vyrába položky s dvojakým použitím alebo vykonáva výskum, vývoj alebo údržbu položiek s dvojakým použitím. Definícia pojmu „údržba“ sa však nenachádza v návrhu nariadenia, rovnako tento pojem nie je definovaný ani v zákone o preverovaní zahraničných investícií, na základe ktorého sa ustanovuje návrh nariadenia. Z tohto pojmu nie je jasné, aké všetky činnosti možno považovať za „údržbu“. Tento pojem je preto nejasný, neurčitý, vágny a pre adresátov právnej normy vyvolávajúci právnu neistotu. Máme za to, že činnosť údržby v prípade cieľovej osoby sa nepovažuje za činnosť, ktorá by v súlade s definíciou kritickej zahraničnej investície, ktorá je uvedená v § 3 zákona o preverovaní zahraničných investícií, predstavovala zvýšené riziko negatívneho vplyvu na bezpečnosť alebo poriadok SR. Na základe vyššie uvedeného navrhujeme vypustenie tohto pojmu.

### 4. Zásadná pripomienka k § 1 písm. e) návrhu nariadenia

V § 1 písm. e) návrhu nariadenia navrhujeme vypustiť slová „hospodársku činnosť“ a navrhujeme nasledovné znenie písm. e): „e) vykonáva výrobu, výskum alebo vývoj v odvetví biotechnológie,7)“.

#### Odôvodnenie:

V zmysle § 1 písm. e) návrhu nariadenia sa za kritickú zahraničnú investíciu považuje aj zahraničná investícia, ak cieľová osoba vykonáva hospodársku činnosť v odvetví biotechnológie. V návrhu nariadenia sa však nenachádza definícia pojmu „hospodárska činnosť“, rovnako tento pojem nie je definovaný ani v zákone o preverovaní zahraničných investícií, na základe ktorého sa ustanovuje návrh nariadenia. Z uvedeného pojmu nie je jasné, akou činnosťou sa rozumie hospodárska činnosť, teda či sa jedná o hlavnú ekonomickú činnosť podľa NACE kódu cieľového subjektu alebo podnikateľskú činnosť zapísanú v ORSR cieľového subjektu. Tento pojem je preto nejasný, neurčitý, vágny a pre adresátov právnej normy vyvolávajúci právnu neistotu. Na základe vyššie uvedeného navrhujeme vypustenie tohto pojmu.

### 5. Zásadná pripomienka k § 1 písm. f) návrhu nariadenia

V § 1 písm. f) návrhu nariadenia navrhujeme vypustiť slová „alebo inak užíva“ a navrhujeme nasledovné znenie písm. f): „f) vlastní, prevádzkuje, alebo spravuje prvok kritickej infraštruktúry, 8)“.

#### Odôvodnenie:

V zmysle § 1 písm. f) návrhu nariadenia sa za kritickú zahraničnú investíciu považuje aj zahraničná investícia, ak cieľová osoba vlastní, prevádzkuje, spravuje alebo inak užíva prvok kritickej infraštruktúry. Definícia pojmov „inak užívať“ sa však nenachádza v návrhu nariadenia, rovnako tento pojem nie je definovaný ani v zákone o preverovaní zahraničných investícií, na základe ktorého sa ustanovuje návrh nariadenia. Z daného pojmu nie je jednoznačne jasné, aké všetky reálne činnosti možno považovať za „iné užívanie“. Tieto pojmy sú preto nejasné, neurčité, vágne a pre adresátov právnej normy vyvolávajúce právnu neistotu.

#### **6. Zásadná pripomienka k § 1 písm. g) návrhu nariadenia**

V zmysle § 1 písm. g) návrhu nariadenia sa za kritickú zahraničnú investíciu považuje aj zahraničná investícia, ak cieľová osoba je poskytovateľom digitálnej služby. V zmysle § 3 písm. n) zákona č. 69/2018 Z.z. o kybernetickej bezpečnosti sú digitálnou službou nasledovné služby - online trhovisko, internetový vyhľadávač a cloud computing. Takúto definíciu kritickej zahraničnej investície považujeme za neprimerane extenzívnu, vzhľadom k tomu, že online trhovisko je digitálna služba, ktorá umožňuje spotrebiteľom alebo podnikateľom uzatvárať online kúpne zmluvy alebo zmluvy o službách s podnikateľmi buď na webovom sídle online trhoviska, alebo na webovom sídle podnikateľa, ktoré využíva počítačové služby poskytované online trhoviskom. Do tejto kategórie kritickej zahraničnej investície môže patriť značné množstvo subjektov, ktorých činnosť žiadnym spôsobom nepredstavuje zvýšené riziko negatívneho vplyvu na bezpečnosť alebo poriadok SR. Na základe vyššie uvedeného žiadame o primeranú legislatívnu úpravu tejto definície cieľovej osoby.

#### **7. Zásadná pripomienka k Všeobecnej časti dôvodovej správy**

Navrhujeme upraviť všeobecnú časť dôvodovej správy, v ktorej sa uvádza, že predložený návrh nariadenia nebude mať žiadne vplyvy na rozpočet verejnej správy ani na podnikateľské prostredie. Zastávame názor a sme presvedčení, že návrh nariadenia bude mať značne negatívne vplyvy, administratívne, ako aj finančné, na všetky cieľové osoby, ktorých činnosti sa považujú za kritické zahraničné investície, vzhľadom k tomu, že pri všetkých kritických zahraničných investíciách je preverovanie zahraničnej investície v zmysle § 16 zákona o preverovaní zahraničných investícií povinné. Žiadame predkladateľa, aby boli vplyvy na podnikateľské prostredie riadne vyčíslené a kvantifikované v zmysle jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/868>